

INSPIRATIEFICHE

Wim Saerens/Ertbrugge

Wim Saerens / Ertbrugge vandaag

WimSaerens/Ertbrugge bestaat uit bouwblokken met rijwoningen en appartementen. De Rugeveldlaan wordt geaccentueerd door hogere appartementen. Het stratenpatroon is gunstig geïoriënteerd i.f.v. de groenstructuur: de oostwest-gerichte straten sluiten aan op het landschap van Ertbrugge.



B

B Ter Heydelaan



A Bremweide

LEVENDIG LANDSCHAP
Het Glacis van Ertbrugge is één van de 14 landschappen die in het stadsbrede groenplan werden weerhouden als groene hoofdstructuur van de stad. T.h.v. WimSaerens/Ertbrugge kan de landschapsrand verbeterd worden door integratie van een zacht netwerk en herorganisatie van de volkstuinten. Dit werd inmiddels opgenomen en deels gerealiseerd.

G
H
Jaak Van Rillaerlaan



H



G



I



K

K Ertbrugge

I Karel Van Overmeirelaan



F

F Rugeveldlaan



C

C Wim Saerensplein



J



E

E Jan Samynplein

J Frans Van Heymbeecklaan



D

D Tweegezusterslaan



WimSaerens/Ertbrugge wordt voor een groot deel omsloten door het landschap van Ertbrugge en de Bremweide. Daardoor heeft dit district een goede basisgroenstructuur. Verbeteringen zijn nog mogelijk i.f.v. het optimaliseren van de positieve impact van het landschap op het bouwweefsel, o.a. m.b.t. verkoeling en bereikbaarheid van het groen.

In WimSaerens/Ertbrugge is er 22,5 m² groen per inwoner. D.i. aanzienlijk meer dan de minimumnorm (4m²/inw). Beperkte delen vallen in groentekortzones waar er geen bouwblok- of buurtgroen is. Het districtsdeel omvat 57% verharding, 24% publiek groen, 14% tuinen en 5% voortuinen.

WimSaerens/Ertbrugge ligt geografisch hoger en niet nabij een waterloop. Vandaag is er in dit districtsdeel geen overstromingsrisico en geen wateroverlast, maar in de toekomst kunnen enkele straten wel vanuit de riolering te kampen krijgen met wateroverlast. WimSaerens/Ertbrugge warmt weinig op (7°C < Antwerps gemiddelde) en koelt 's nachts meer af (<3°C). Vanuit de Bremweide en Ertbrugge wordt koele lucht aangevoerd. Errond ligt de temperatuur lager. Dit districtsdeel is gebaat bij ontharding en maximaliseren van de koeltestroom.

(Analysenota, 2018, p92-93)

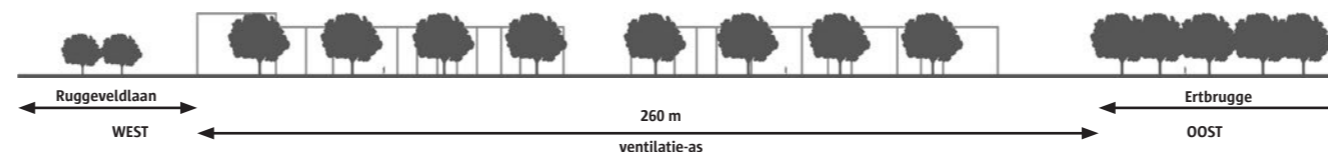
In WimSaerens/Ertbrugge kan een nieuw bouwblockpark en betere verbindingen met de Bremweide de lokale groentekortzones oplossen. Een betere oversteekbaarheid van de Ter Heydelaan heeft positieve impact. Vergroening van het woonweefsel kan het landschap Ertbrugge tastbaar dieper in de wijk doortrekken.

(Visienota, 2019, p14-15)



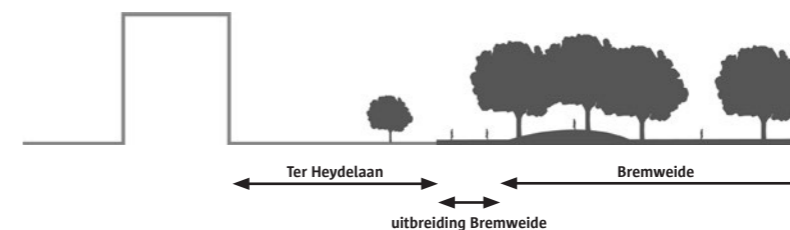
1 VENTILATIE-ASSEN

Vanuit het landschap Ertbrugge kunnen ventilatie-assen ingericht worden in de aanpalende haakse straten. Door te ontharden en schaduwbomen te integreren kunnen ze de koele lucht vanuit het landschap dieper in het woonweefsel voeren. Afhankelijk van de mate van vergroening kan het effect tot 400m reiken.



2 UITBREIDING BREMWEIDE

De Ter Heydelaan kan ter hoogte van de Bremweide heringericht worden waardoor het groene landschap beter bereikbaar wordt. Door het noordelijke rijvak (deels) te ontharden kan de Bremweide uitbreiden en dichterbij het woonweefsel gebracht worden. Door een open groene zone voor het bestaande landschap te creëren kan een uitnodigend entreegebied ontstaan. De kenmerkende ruggen en bosschages die het landschap vandaag voor de stedelijke drukte afschermen, intact behouden blijven. Extra aandacht gaat uit naar de oversteekplaatsen ter hoogte van de straten die uit de wijk komen.



3 POREUZE BINNENGEBIEDEN EN PLEKKEN

Extra aandacht gaat uit naar de binnengebieden in het districtsdeel Ertbrugge. Zij zijn grotendeels verhard en beperken daardoor het verkoelende potentieel van het naastliggende landschap Ertbrugge. Herstel van groene tuinzones, ontharden en voorzien van microgroen kan de verkoelende impact van het landschap versterken en dieper in het woonweefsel voeren. Dit effect kan nog vergroot worden door op enkele strategische locaties ook het publiek domein te ontharden en vergroenen. Zowel in de Jaak van Rillaerlaan als aan het Jan Samynplein kunnen koelteplekken/bouwblokparken ingericht worden.



BIODIVERSITEIT

WimSaerens/Ertbrugge sluit aan bij het landschap Glacis van Ertbrugge. De Bremweide is daarin een ecologisch kerngebied. In dit landschap zijn bos/park en grasland dominant. Er komt ook heidehabitat voor.

De waardevolle soorten uit dit landschap zullen zich minder makkelijk in het stenige woongebied verplaatsen. De meeliftende en de stadspecifieke soorten, zoals bijen, egels, mezen en merels, zullen zich wel in het bouwweefsel begeven. Groene tuinen en microgroen zijn nuttig als trajecten waarlangs ze doorheen het bouwweefsel migreren.



ideeën voor een poreuze wijk

A J. VAN RILLAERPARK

Straat met lokale verbreding in het publiek domein. Bijna volledig verhard en als verkeersruimte ingericht. Potentie als verblijfsplek door vergroening en ontubbeling wegprofiel, in combinatie met alternatief buurtparkeren.

A1 Herinrichting van het straatprofiel met een verblijfsplek (0,1 ha) en schaduwvormend groen (bomen) kan een tekortzone oplossen en een nieuwe koelteplek creëren.



D VENTILATIE - ASSEN

Straten die vanuit Ertbrugge doorheen de woonwijk lopen met OW-oriëntatie: Jaak Van Rillaerlaan, Karel Van Overmeirelaan, Frans Van Heymbeecklaan en Jozef Van Poppelstraat. Overmaat aan verharding waardoor verkoelend effect van het groene landschap Ertbrugge grotendeels teniet wordt gedaan. Potentie tot vergroening door ontharding en schaduwvorming. Rekening houdend met de nodige mobiliteitsruimte, daarbij een voorkeur voor een asymmetrisch profiel met bomen en berm aan noordzijde van de straat.

- D1** Inrichting Jaak Van Rillaerlaan als ventilatie-as kan voor meer verkoeling in het woonweefsel zorgen.
- D2** Inrichting Karel Van Overmeirelaan als ventilatie-as kan voor meer verkoeling in het woonweefsel zorgen.
- D3** Inrichting Frans Van Heymbeecklaan als ventilatie-as kan voor meer verkoeling in het woonweefsel zorgen.
- D4** Inrichting Jozef Van Poppelstraat als ventilatie-as kan voor meer verkoeling in het woonweefsel zorgen.

B JAN SAMYNPLEIN

Eilandplein naast schoolgebouw. Overmaat aan verharding en geen rechtstreekse link met de school. Weinig verblijfskwaliteit.

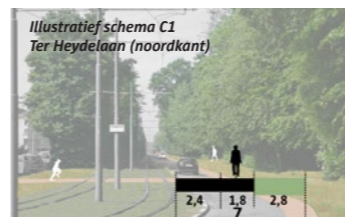
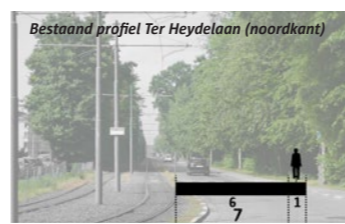
B1 Door het plein verder te ontharden in de randen kan een verbinding met de school gemaakt worden. Doortrekken van de groene ruimte door vergroening en openstelling van de speelplaats kan positief bijdragen aan verkoeling in dit districtsdeel.



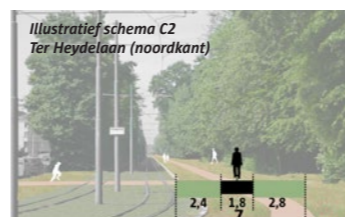
C GROTERE BREMWEIDE

Breed straatprofiel in de Ter Heydelaan vormt een barrière i.f.v. bereikbaarheid en toegankelijkheid van de Bremweide. Er is een beperkte oversteekbaarheid t.g.v. het ontubbelde wegprofiel, de trambedding en parkeerstroken aan de zijde van het woonweefsel. De overdimensionering biedt potenties om de Bremweide uit te breiden met een open groene aanloopstrook waardoor toegangen minder abrupt eindigen op de rijweg. De aanloopstrook kan ook zorgen voor meer overzicht en sociale veiligheid.

C1 Rekening houdend met de nodige mobiliteitsruimte kan het versmallen van de rijstrook aan de zijde van de Bremweide plaats bieden aan vergroening waardoor een aanzet tot toegangzone gecreëerd kan worden.

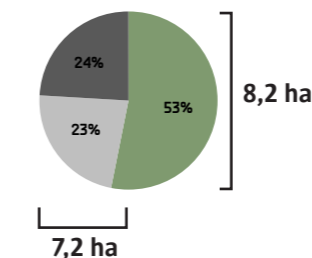


C2 Bij herinrichting van de laan met gebundelde rijstroken aan de kant van het woonweefsel (i.f.v. ontsluiting), kan de rijstrook aan de zijde van de Bremweide vergroend worden en het fietspad mee in de Bremweide worden geïntegreerd.



E TUINEN DEEL ERTBRUGGE

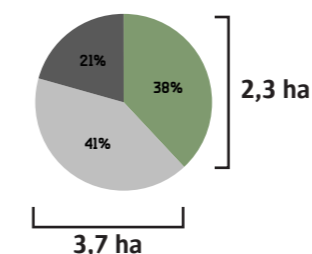
In dit districtsdeel is 53% (8,2 ha) van de binnengebieden nog groen. Net in het voor verkoeling relevante gedeelte Ertbrugge ligt dit veel lager (44%) t.o.v. het gedeelte Wim Saerens (58%). Dit is vooral een gevolg van veel verhardingen in de tuinzones (30% t.o.v. 23% gemiddeld). De verzegeling versterkt het hitte-eiland-effect waardoor de verkoelende werking van Ertbrugge beperkt wordt. Groene tuinen kunnen een ondersteunende rol i.f.v. het klimaat opnemen. Opwarming kan worden beperkt door ontharding en vergroening.



E1 In het gedeelte Ertbrugge kan het stimuleren en ondersteunen van ontharding en vergroening van tuinen 1,5 ha extra groen opleveren. Eigenaars aanmoedigen om tussenliggende tuinafsluitingen te beperken of faunavriendelijke varianten toe te passen en openingen in de bouwschil te behouden of uit te breiden kan migratiemogelijkheden voor fauna doen toenemen en ventilatie doorheen de bouwblokken versterken.

F VOORTUINEN

In WimSaerens/Ertbrugge zijn er in bijna alle straten voortuinstraken. Bovendien zijn veel straten i.f.v. ventilatie goed georiënteerd. Slechts 38% van de voortuinstraken is echter groen. Heel wat voortuinen zijn bedreigd door een toenemende verhardingstendens. Voortuinen kunnen het groene micronetwerk ondersteunen. Verzegeling ondermijnt het afkoelend en infiltrerend vermogen.

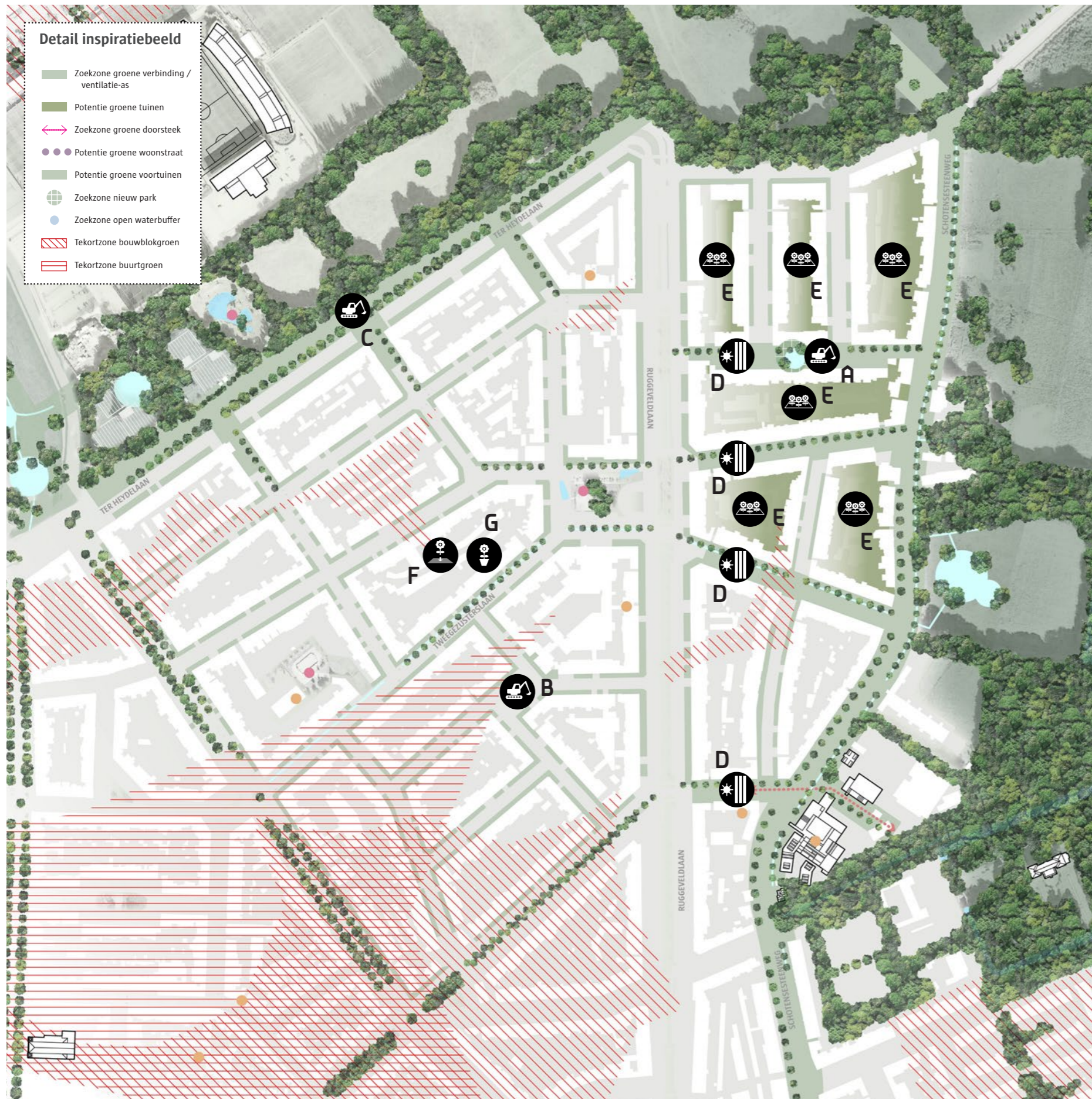


F1 Maar liefst 41% van de voortuinen in WimSaerens/Ertbrugge is grotendeels verhard en 21% is zelfs volledig verzegeld. Vergroening kan hier 3,7 ha extra groen creëren. Eigenaars stimuleren en ondersteunen om resterend groen te behouden en grijze voortuinen terug te vergroenen helpt klimaat en stedelijke natuur te versterken.

G GEBOUWGROEN

Districtsdeel met dominant laat 20e eeuwse rijwoningen en appartementsgebouwen in bouwblok-configuratie. Dominant grijze inrichting open ruimte (o.a. overgedimensioneerde straten). Ontbreken van microgroen ondermijnt de beeldkwaliteit, doorwaadbaarheid en klimaatresistentie.

G1 Toepassen van microgroen (groene gevels, groene daken, groenslingers, tegeltuinen, ...) kan opwarming beperken en waterafvoer vertragen.



- uitbreiding door ontharding
- tuinen ontharden en vergroenen
- park creëren via ontharden en vergroenen
- 4x** ventilatie-assen voorzien
- voortuinen vergroenen
- microgroen voorzien
- plein ontharden en vergroenen

	groen/inw	0 ha extra groen
	tekortzone	Bouwbloktekortzones opgelost met 1 nieuw bouwblokpark
	natuur	Landschapsrand Bremweide heringericht
	opwarming	1 extra koelteplek + ventilatie-assen
	watervelig	Meer groen/infiltratie door ontharding
	verzegeling	Meer groen door ontharding

IMPACT

WimSaerens / Ertbrugge
inspiratieprojecten

